

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 191/2021-54

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 6 Cpr 8/2016 z 28. apríla 2017, rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 6 CoPr 3/2017 z 27. júna 2018 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8 Cdo 7/2019 z 19. augusta 2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu elektronicky 2. decembra 2019 domáha vyslovenia porušenia čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 Cpr 8/2016 z 28. apríla 2017, rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 CoPr 3/2017 z 27. júna 2018 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 8 Cdo 7/2019 z 19. augusta 2019. Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutia okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie okresnému súdu.
2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených listinných dôkazov vyplýva nasledovný skutkový stav veci:
3. Rozsudkom okresného súdu č. k. 6 Cpr 8/2016-163 z 28. apríla 2017 bola zamietnutá žaloba sťažovateľky ako žalobkyne proti žalovanej [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“) o určenie, že pracovný pomer sťažovateľky u žalovanej trvá. Zároveň bola žalovanej priznaná náhrada trov konania v plnom rozsahu.

4. Rozsudkom krajského súdu č. k. 6 CoPr 3/2017-284 z 27. júna 2018 bol rozsudok okresného súdu potvrdený a žalovanej bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

5. Podľa konštatovania krajského súdu sťažovateľka namietala v podanom odvolaní nesprávne právne posúdenie veci s poukazom na uznesenie najvyššieho súdu č. k. 4 Cdo 111/2008 z 30. júna 2006, podľa ktorého súd pri rešpektovaní zásady hospodárnosti konania sa musí zaoberať otázkou existenciu naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe už po začatí konania a tento záujem musí byť daný aj v čase rozhodovania.

Podľa názoru krajského súdu pri posudzovaní otázky naliehavého právneho záujmu sťažovateľky nepostupoval okresný súd správne. Krajský súd na rozdiel od okresného súdu považuje naliehavý právny záujem sťažovateľky na požadovanom určení za daný, pretože sa táto domáhala určenia, že pracovný pomer trvá, a tým, že žalovaná trvanie pracovného pomeru popierala, postavenie sťažovateľky sa stalo neistým.

Okresný súd dospel k záveru, že pracovný pomer sťažovateľky skončil uplynutím doby, na ktorú bol dohodnutý, a preto žaloba sťažovateľky je nedôvodná. S takýmto právnym posúdením okresného súdu sa krajský súd plne stotožňuje. Doba trvania pracovného pomeru uzavretého na dobu určitú môže byť dohodnutá nielen priamym časovým údajom (uvedením časového obdobia podľa týždňov, mesiacov či rokov alebo dobou trvania určitých prác), ale aj na základe iných, konkrétnym dátumom neohraničených, avšak objektívne zistiteľných skutočností, o ktorých skutočnej dĺžke účastníci pri uzatváraní pracovnej zmluvy nemusia mať istotu neprípúšťajúcu pochybnosti o tom, kedy sa pracovný pomer na dobu určitú skončí uplynutím doby. V danom prípade išlo pri uzatvorení pracovného pomeru na dobu určitú o objektívne zistiteľnú skutočnosť, ktorá bola vymedzená v pracovnej zmluve, a to zastupovanie počas dlhodobej práceneschopnosti [REDAKOVANÉ]. Z takéhoto vymedzenia nemožno vymedziť záver, že by išlo o neurčité dojednanie, pretože pracovný pomer mal trvať len počas zastupovania práceneschopnej [REDAKOVANÉ]. Nemožno sa preto stotožniť s teoretickými úvahami sťažovateľky o neurčitosti dojednania, ktorá by mala za následok, že pracovná zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú.

6. Uznesením najvyššieho súdu č. k. 8 Cdo 7/2019 z 19. augusta 2019 bolo ako neprípustné odmietnuté dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu, pričom žalovanej bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

7. Podľa konštatovania najvyššieho súdu sťažovateľka prípustnosť dovolania vyvodila jednak z ustanovenia § 420 písm. f), ale tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a b) Civilného sporového poriadku. V rámci prvého dôvodu prípustnosti dovolania namietala, že ako „slabšia strana sporu“ platila voči nej zosilnená poučovacia povinnosť v zmysle § 318 Civilného sporového poriadku aj napriek tomu, že bola právne zastúpená advokátom. Ďalej namietala, že okresný súd nevykonal dôkaz jej výsluchom, čo nedoplnil ani krajský súd. V dôsledku toho nebola skúmaná platnosť skôr uzatvorených dohôd o vykonaní práce a možný právny následok v podobe vzniku tzv. faktického pracovného pomeru. Napokon namietala nedostatočné odôvodnenie rozsudku okresného súdu. V rámci druhého dôvodu prípustnosti dovolania namietala, že otázka platného, resp. určitého vymedzenia doby trvania pracovného pomeru na dobu určitú v prípade zastupovania počas dlhodobej práceneschopnosti nebola ešte dovolacím súdom riešená. Poukázala pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21 Cdo 2372/2002.

Podľa názoru najvyššieho súdu v súvislosti s námietkou týkajúcou sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia krajského súdu treba poukázať na stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku a len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť zakladajúcu prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Obsah spisu nedáva žiaden podklad na to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, predstavujúca krajnú výnimku z prvej vety a týkajúca sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov. Pokiaľ sťažovateľka tvrdila, že súdy nedostatočne zistili skutkový stav veci a nesprávne vyhodnotili dôkazy, treba uviesť, že tieto okolnosti neznemožňujú realizáciu procesných oprávnení strán.

V súvislosti s námietkou sťažovateľky, že nebol vykonaný jej výsluch, treba uviesť, že súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie o tom, ktoré z nich budú vykonané, je vždy vecou súdu, a nie strany. V danej veci mal súd dostatočne zistený skutkový stav na základe vykonaného dokazovania a ďalšie dokazovanie nevykonával, nepostupoval v rozpore s citovaným ustanovením § 319 Civilného sporového poriadku a nedošlo k jeho nesprávnemu procesnému postupu, ktorým by sa porušilo právo sťažovateľky na spravodlivý proces.

Čo sa týka poučovacej povinnosti, treba uviesť, že sťažovateľka bola o procesných právach a povinnostiach poučená a od začiatku konania bola zastúpená advokátom, ktorý na pojednávaní 8. februára 2017 uviedol: „*Netrvám na tom, aby žalobkyňa bola vypočutá.*“ Výsluch sťažovateľky napokon navrhla žalovaná a súd ho zamietol.

Okolnosti týkajúce sa skúmania povahy a platnosti dohôd o vykonaní práce namietala sťažovateľka až v dovolacom konaní, hoci v súlade s ustanovením § 435 Civilného sporového poriadku v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany s výnimkou skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti dovolania. Napokon na skúmaní týchto otázok súdy svoje rozhodnutia ani nezaložili, a preto otázky súvisiace s ne/platnosťou dohôd o vykonaní práce neboli z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku otázkami významnými.

Z obsahu dovolania je zrejmé, že sťažovateľka za právnu otázku (od vyriešenia ktorej napokon záviselo rozhodnutie krajského súdu), ktorá nebola v praxi dovolacieho súdu riešená, považovala otázku vymedzenia trvania pracovného pomeru na dobu určitú, a to zastupovanie konkrétneho zamestnanca počas jeho dlhodobej práceneschopnosti. Poukázala pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21 Cdo 2372/2002 a na právny záver v ňom vyslovený s tým, že nemá vedomosť o takomto rozhodnutí v rámci ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu. Treba ale poukázať na to, že otázka vymedzenia trvania pracovného pomeru na dobu určitú bola najvyšším súdom riešená v rozsudku sp. zn. 5 Cdo 77/2001 uverejnenom v časopise Zo súdnej praxe č. 26/2002.

O trovách dovolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 453 ods. 1 a § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

8. Z uznesenia okresného súdu č. k. 6 Cpr 8/2016-440 z 22. októbra 2019 vyplýva, že sťažovateľka ním bola zaviazaná zaplatiť žalovanej náhradu trov právneho zastúpenia v dovolacom konaní v sume 198,29 eur, a to za dva úkony právnych služieb advokáta s režijným paušálom a s daňou z pridanej hodnoty.

II. Argumentácia sťažovateľky

9. Podľa názoru sťažovateľky jej právna vec nebola pred všeobecnými súdmi riadne prerokovaná, boli prehliadnuté dôležité skutkové okolnosti a právne zásady, rozhodnutia boli odvodené z nesprávneho právneho posúdenia veci, sťažovateľka nebola v konaní riadne poučená, neprihliadlo sa na všetky jej vyjadrenia, odôvodnenia rozhodnutí sú nedostatočné, resp. neúplné, všeobecné súdy nekonali, neposudzovali a neodôvodnili vec s dostatkom hmotnoprávných a procesnoprávných dôvodov, logicky, pravdivo, úplne a dostatočne zrozumiteľne. Všeobecné súdy boli povinné posudzovať a formulovať odôvodnenia rozhodnutí spôsobom zodpovedajúcim základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania so splnením základných gramatických, lexikálnych a štylistických hľadísk v súlade so zásadami štátneho jazyka Slovenskej republiky, no nekonali tak, v dôsledku čoho vydali voči sťažovateľke nezákonné a nespravodlivé rozhodnutia.

10. Sťažovateľka považuje konanie na okresnom súde za nedostatočné, a to pre obmedzenie realizácie jej práv na ústne vyjadrenie vrátane zaujatia stanoviska k vyjadreniam protistrany v záujme dostatočného objasnenia veci. Okresný súd rozhodol v konflikte dôvodov na zamietnutie žaloby. Z komplexného pohľadu rozhodol arbitrárne, keď dôvodom zamietnutia žaloby bola aj údajná procesná prekážka prípustnosti určovacej žaloby. V odvolacom konaní sa nevykonala náprava pochybení okresného súdu, neprihliadlo sa na všetky vyjadrenia sťažovateľky, nepojednávalo sa, nevykonalo sa doplňujúce dokazovanie a krajský súd sa nevysporiadal s osobnými písomnými vyjadreniami sťažovateľky. Jeho rozsudok sa preto javí ako arbitrárny. Najvyšší súd odmietol riadne a odôvodnené dovolanie sťažovateľky ako neprípustné pre nenaplnenie zákonom definovaných dovolacích dôvodov, avšak dôvody odmietnutia vyjadrené najvyšším súdom nie sú v súlade s obsahom podaného dovolania. Aj uznesenie najvyššieho súdu sa javí ako arbitrárne, vyhýba sa riešeniu podstaty a cieľa súdneho konania, ktorým je (resp. má byť) v zásade vždy iba dosiahnutie spravodlivosti.

11. Podstatným predmetom a obsahom sporu bolo riešenie právnej otázky, pri ktorej nebol dostatočne a správne aplikovaný zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnom jazyku“).

12. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy má každý právo na prerokovanie veci v jeho prítomnosti, ako aj na to, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Zastúpenie advokátom pred súdom v tomto prípade zjavne nestačilo, keďže tento nepoznal všetky detaily komunikácie sťažovateľky s riaditeľkou žalovanej. Okresný súd riaditeľku na poslednom pojednávaní v neprítomnosti sťažovateľky vypočul, avšak k obsahu výpovede riaditeľky už sťažovateľku nevypočul, hoci to aj žalovaná ako protistrana v spore priamo navrhla. Okresný súd bezprostredne na to dokazovanie ukončil a vyniesol zamietavý rozsudok.

13. Skutočnosť, že hoci okresný súd vypočul riaditeľku žalovanej, no sťažovateľku nie, považuje sťažovateľka za porušenie princípu „rovnosti zbraní pred súdom“. Jej právny zástupca sám ani nemohol poznať všetky detaily osobnej komunikácie riaditeľky a sťažovateľky, hoci práve táto ukazuje, ako bol pracovný pomer dohodnutý, ale aj to, že sťažovateľka dostala od žalovanej prísľub nepretržitej práce až „po dôchodok“, čo neskôr už riaditeľka zapierala, ale sťažovateľka to nemohla vyvrátiť, ani doplniť, keďže osobne vypočutá nebola. Túto nerovnosť postavenia vo vyšetrovacom princípe mal vidieť sám okresný súd, ale aj krajský súd a poukazovalo sa na to aj v dovolaní, avšak náprava vykonaná nebola. Pritom sťažovateľka bola tzv. „slabšou stranou sporu“ v zmysle ustanovení § 318 až § 320 Civilného sporového poriadku. Okresný súd takto už nedal sťažovateľke možnosť osobne sa vyjadriť k výpovedi riaditeľky žalovanej a sudca sa ani neopýtal právneho zástupcu sťažovateľky, či nenavrhuje osobnú reakciu sťažovateľky na vyjadrenie riaditeľky žalovanej. Len keby tak sudca urobil, alebo keby sám sťažovateľku na výsluch predvolal, mohol pokračovať v konaní bez rizika narušenia procesnej rovnováhy a spravodlivosti.

14. Krajský súd sa v odvolacom konaní následnými písomnými vyjadreniami sťažovateľky vôbec nezaoberal. Krajský súd uznal nesprávnosť postupu okresného súdu, podľa ktorého dôvodom zamietnutia žaloby mal byť aj nedostatok naliehavého právneho záujmu na strane sťažovateľky. Krajský súd mal preto bez ďalšieho vyhovieť odvolaniu a rozsudok okresného súdu zrušiť.

15. Sťažovateľka sa nemôže stotožniť so záverom najvyššieho súdu, ktorým tento reagoval na jej námietku, že nebola zákonným spôsobom poučená vzhľadom na to, že je „slabšou stranou sporu“. Najvyšší súd konštatoval, že bola poučená dostatočne a mala ustanoveného právneho zástupcu. Hoci mala ustanoveného právneho zástupcu, ten jej v skutočnosti žiadne poučenie netlmočil, a preto poučenie, ktoré sa jej dostalo, nemožno považovať za dostatočné poučenie „slabšej strany sporu“. O plnohodnotnom poučení sťažovateľky by bolo možné hovoriť iba v takom prípade, že by bola riadne poučená bez akýchkoľvek pochybností ona osobne (okrem jej ustanoveného právneho zástupcu), teda poučená písomným poučením doručeným na jej adresu alebo osobne poučená na pojednávaní.

16. Najvyšší súd pri posudzovaní prípustnosti dovolania poukázal na rozsudok sp. zn. 5 Cdo 77/2001, v ktorom je riešená otázka vymedzenia trvania pracovného pomeru. Tento rozsudok je podľa najvyššieho súdu vzorom, ktorým sa mali všeobecné súdy vo veci riadiť. Takéto konštatovanie najvyššieho súdu je však vo významovom rozpore so znením dovolania, pretože tam riešená otázka je úplne odlišná od otázky riešenej v predmetnom spore.

17. Ďalšie pochybenie najvyššieho súdu vidí sťažovateľka v tom, že dôvody dovolania považoval najvyšší súd za nové prostriedky procesného útoku, hoci tie sa preukázali už pred okresným súdom, ktorý ich mal už vtedy vyhodnotiť ako zásadné skutočnosti. Ak bola podaná žaloba o určenie, že pracovný pomer trvá, potom bol súd povinný ex offo prihliadnuť na všetko, čo vyšlo najavo, vrátane existencie predchádzajúcich alebo paralelných pracovných dohôd preukázaných už pred okresným súdom. Preto v dovolaní nejde o nový prostriedok procesného útoku.

18. Sťažovateľka poukazuje na odsek 51 dovolania, v ktorom uvádza päť dôležitých otázok nastolených jasným a zrozumiteľným spôsobom, ktorých zodpovedanie následne dáva odpoveď na zásadnú otázku sporu, či formulácia v pracovnej zmluve splňa parametre pre to, aby bolo možné považovať pracovný pomer dojednaný na dobu určitú. Až vyriešením

takejto právnej otázky by bola daná odpoveď na základnú žalobnú otázku, či pracovný pomer skončil alebo trvá. Otázky formulované v odseku 51 dovolania zneli takto:

„1) Aké sú kritéria, za splnenia ktorých možno považovať uzatvorenie dohody o vykonaní práce v rozpore s požiadavkou výnimočnosti vymedzenou v ustanovení § 223 ods. 1 Zákonníka práce (ďalej aj ako «požiadavka výnimočnosti»)?

2) Má uzatvorenie dohody o vykonaní práce v rozpore s požiadavkou výnimočnosti za následok absolútnu neplatnosť takejto dohody o vykonaní práce pre rozpor so zákonom?

3) Je prípustné, aby mal zamestnávateľ so zamestnancom uzatvorených na výkon toho istého druhu práce viaceru pracovnoprávných vzťahov založených minimálne jednou dohodou o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru, a zároveň minimálne jednou pracovnou zmluvou?

4) Je možné považovať vymedzenie doby trvania pracovného pomeru s odkazom na «zastupovanie dlhodobej PN osoby X» za platné vymedzenie doby určitej, aj v situácii, kedy zamestnávateľ môže svojim rozhodnutím zamestnancovi určiť (nariadiť), že zamestnanec prestane od konkrétneho dňa stanoveného zamestnávateľom zastupovať osobu X, a začne zastupovať napr. osobu Y?

5) Posúdenie platnosti zastierajúceho právneho úkonu – dohody o vykonaní práce zo dňa 12.11.2014, a alternatívnej platnosti zastretého právneho úkonu – konkludentne uzatvorenej pracovnej zmluvy. “

19. Sťažovateľka sa nemôže stotožniť s názorom najvyššieho súdu, podľa ktorého tieto otázky nie sú otázkami právnymi, ale skutkovými. Rovnako neobstojí ani konštatovanie, že ide o nejasné, nezrozumiteľné alebo neurčité otázky.

20. Sťažovateľka v dovolaní uviedla, že aj v čase vyhlásenia rozsudku okresného súdu a krajského súdu boli dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré žalovanej nemal byť priznaný nárok na náhradu trov konania. Preto priznanie 100 % úspechu v spore žalovanej je nespravodlivým rozhodnutím. Pre prípad nevyhovenia dovolaniu po meritórnej stránke požiadala sťažovateľka aspoň o to, aby žiadnej strane nebola priznaná náhrada trov dovolacieho, ale ani odvolacieho, resp. prvostupňového konania. Tento odôvodnený návrh sťažovateľky zostal zo strany najvyššieho súdu celkom nepovšimnutý a najvyšší súd sa ním vôbec nezaoberal.

21. Keďže sťažovateľka z dôvodu existencie materiálnej núdze si na svoje náklady nemohla zvoliť advokáta ako právneho zástupcu v konaní o ústavnej sťažnosti (a keďže sama právnické vzdelanie nemá), podala žiadosť o poskytnutie právnej pomoci (určenie advokáta) kancelárii Centra právnej pomoci (ďalej len „centrum“) aj pre toto konanie. O tejto jej žiadosti ešte nebolo rozhodnuté. Z tohto dôvodu podáva sťažovateľka ústavnú sťažnosť sama a následne ju doplní kvalifikovaným podaním s odborným odôvodnením, akonáhle jej bude právny zástupca ustanovený.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

22. Z pohľadu ústavného súdu je potrebné predovšetkým poukázať na žiadosť sťažovateľky o poskytnutie právnej pomoci (určenie advokáta) adresovanú centru (odsek 26). Z listinných dôkazov, ktoré má ústavný súd od sťažovateľky (ale aj od centra) k dispozícii, vyplýva, že centrum konanie o žiadosti zastavilo v podstate s poukazom na nedostatok potrebnej súčinnosti

zo strany sťažovateľky. Podľa tvrdenia centra jeho rozhodnutie o zastavení konania č. KaZH/5540/2020 z 15. októbra 2020 sa stalo právoplatným 24. novembra 2020 s tým, že odvolací orgán toto rozhodnutie správoplatnil a na takomto závere zotrval aj po opätovnom predložení spisu na rozhodnutie o odvolaní. V rozpore s tým sťažovateľka ústavnému súdu tvrdí, že proti rozhodnutiu podala odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, a podala preto aj žalobu v rámci správneho súdnictva smerujúcu proti nečinnosti orgánu verejnej správy, ktorý o jej odvolaní nerozhodol.

23. Za uvedeného netypického stavu ústavný súd v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti prioritne vychádza z toho, že podľa § 34 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) navrhovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, ak odsek 2 alebo § 35 neustanovuje inak. Hoci ústavný súd sťažovateľku vyzval na predloženie plnomocenstva od advokáta, ktoré by preukazovalo, že je v tomto konaní predpísaným spôsobom právne zastúpená, doteraz sa tak nestalo. Sťažovateľka poukázala iba na svoju žiadosť ústrediu o určenie bezplatného advokáta, ktorá ale (ako to vyplýva zo šetrenia ústavného súdu) nebola kladne vybavená. V konečnom dôsledku preto sťažovateľka napriek výzve zo strany ústavného súdu právne zastúpená nie je.

24. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

25. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

26. Podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q), r) a v) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne. Na nedostatky návrhu na začatie konania uvedeného v § 42 ods. 2 písm. a) až e), h), m), o), p) a s) až u) ústavný súd navrhovateľa neupozorňuje.

27. Za uvedeného stavu je ústavný súd toho názoru, že sú splnené podmienky na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde.

28. Odhliadnuc od konštatovanej dominantnej skutočnosti, možno ústavnú sťažnosť odmietnuť aj z iných dôvodov.

29. Na prerokovanie tých častí ústavnej sťažnosti, ktoré pre porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru smerujú proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cpr 8/2016 a jeho rozsudku z 28. apríla 2017, ale tiež proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 CoPr 3/2017 a jeho rozsudku z 27. júna 2018 potvrdzujúcemu rozsudok okresného súdu sp. zn. 6 Cpr 8/2016 z 28. apríla 2017 vo výroku o zamietnutí žaloby, nie je daná právomoc ústavného súdu.

30. Právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

31. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

32. Proti rozsudku okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, v dôsledku čoho právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru mal krajský súd v rámci odvolacieho konania.

33. Obdobne proti rozsudku krajského súdu bolo prípustné dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, v dôsledku čoho právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky mal najvyšší súd v rámci dovolacieho konania. Tým je zároveň v danom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Naproti tomu možnosť podať dovolanie proti výroku rozsudku krajského súdu, ktorý sa týka náhrady trov konania, však vzhľadom na ustanovenie § 421 ods. 2 v spojení s ustanovením § 357 písm. m) Civilného sporového poriadku je výslovne vylúčená.

34. Treba dodať, že sťažovateľka podala tak odvolanie proti rozsudku okresného súdu, ako aj dovolanie proti rozsudku krajského súdu.

35. Dovolanie proti výroku rozsudku krajského súdu, ktorý sa týkal náhrady trov konania, nebolo prípustné. Sťažovateľka napriek tomu napadla dovolaním aj tento výrok rozsudku krajského súdu, pričom sa ani len nepokúsila zdôvodniť otázku prípustnosti takéhoto dovolania.

36. Za daného stavu treba túto časť ústavnej sťažnosti považovať primárne za oneskorene podanú, ale sekundárne aj za neprípustnú.

37. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu,

ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

38. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

39. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

40. Vyčerpanie opravných prostriedkov podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré je predpokladom prípustnosti ústavnej sťažnosti, sa vzťahuje len na tie opravné prostriedky (riadne aj mimoriadne), ktoré právne predpisy sťažovateľovi na ochranu jeho práv priznávajú. Len včasné vyčerpanie opravných prostriedkov, ktoré je sťažovateľ zákonom oprávnený osobne uplatniť, možno považovať za účinné v tom zmysle, že sú spôsobilé zabezpečiť jeho súdnu ochranu. Preto aj stabilná judikatúra ústavného súdu konštatuje, že nie je možné zachovať lehotu na podanie ústavnej sťažnosti po doručení rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku aj proti rozhodnutiu, ktoré takým opravným prostriedkom bolo napadnuté v zmysle § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde, ak bolo využitie mimoriadneho opravného prostriedku právnym predpisom vopred explicitne vylúčené (II. ÚS 263/2019).

41. Hoci ústavnému súdu nie je presne známe, kedy sa stal právoplatným rozsudok krajského súdu č. k. 6 CoPr 3/2017-284 z 27. júna 2018, v každom prípade muselo k tomu dôjsť pred dňom 8. októbra 2018, kedy je datované dovolanie sťažovateľky proti tomuto rozsudku, z ktorého je nepochybné, že v uvedenom čase jej už rozsudok krajského súdu doručený bol. Vzhľadom na to ústavná sťažnosť doručená ústavnému súdu elektronicky 2. decembra 2019 bola vo vymedzenej časti podaná dávno po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty.

42. Okrem toho možno konštatovať, že sťažovateľka v odvolaní podanom proti rozsudku okresného súdu sa výrokom o náhrade trov konania osobitne nezaoberala, a námietku, podľa ktorej z dôvodov hodných osobitného zreteľa by žalovanej náhrada trov konania nemala byť priznaná ani v prípade, že by bola vo veci samej úspešná, v ňom neuplatnila. Neuplatnila túto námietku ani v prvostupňovom konaní, pretože na ňu poukázala až v rámci dovolacieho konania.

43. Inými slovami, sťažovateľka ani v prvostupňovom, ale ani v odvolacom konaní proti priznaniu náhrady trov konania v prospech žalovanej z dôvodov hodných osobitného zreteľa nebrojila, pričom v ústavnej sťažnosti ani len netvrdí (tým menej preukazuje), že sa tak stalo z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Za uvedeného stavu možno vymedzenú časť ústavnej sťažnosti považovať aj za neprípustnú bez splnenia podmienok na prípadnú aplikáciu ustanovenia § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

44. Vo zvyšnej časti (teda vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu č. k. 8 Cdo 7/2019 z 19. augusta 2019) treba ústavnú sťažnosť považovať za zjavne neopodstatnenú.

45. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

46. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

47. Podľa názoru ústavného súdu sú závery najvyššieho súdu dostatočné a presvedčivé. V žiadnom prípade sa nejavia ako arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Samotná skutočnosť, že sťažovateľka má na vec odlišný názor, bez ďalšieho porušenie jej označených práv nezakladá. Pokiaľ v určitých súvislostiach (o ktorých bude reč v ďalšom) uznesenie najvyššieho súdu na časť námietok uvedených v dovolaní nereaguje, nemá táto skutočnosť v rámci materiálneho posudzovania ústavnosti uznesenia najvyššieho súdu takú intenzitu, ktorá by opodstatňovala zásah ústavného súdu.

48. K jednotlivým námietkam sťažovateľky uvedeným v ústavnej sťažnosti treba uviesť nasledovné.

49. V súvislosti s dôvodom prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku sťažovateľka namieta jednak skutočnosť, že nebola ako strana konania súdom vypočutá, v dôsledku čoho nemohla reagovať na výpoveď riaditeľky žalovanej (ktorá na rozdiel od nej vypočutá bola), a dostala sa preto do nerovnoprávneho postavenia, ďalej to, že krajský súd sa nezaoberal jej písomnými vyjadreniami podanými po vylúčení riaditeľky žalovanej, resp. v rámci odvolacieho konania, potom namieta nedostatočné poučenie ako „slabšej strany sporu“ zo strany okresného súdu a napokon vytýka najvyššiemu súdu, že časť jej dovolacej argumentácie považoval nesprávne za nové prostriedky procesného útoku neprípustné v dovolacom konaní, hoci išlo o skutočnosti preukázané už pred okresným súdom.

50. Z pohľadu ústavného súdu je potrebné konštatovať, že z listinných dôkazov, ktoré mal k dispozícii, sa javí ako celkom nepochybné, že sťažovateľka ako strana konania vypočutá nebola, hoci riaditeľka žalovanej (ako štatutárna zástupkyňa druhej strany konania) vypočutá bola. Rovnako je nesporne preukázané, že právny zástupca sťažovateľky na pojednávaní okresného súdu konanom 8. februára 2017 vyhlásil, že na vypočutí sťažovateľky netrvá, pričom osobne prítomná riaditeľka žalovanej bola na vlastnú žiadosť v neprítomnosti sťažovateľky na pojednávaní konanom 31. marca 2017 vypočutá. Hoci zároveň vtedy právny zástupca žalovanej navrhol pojednávanie odročiť a vypočuť aj sťažovateľku, právny zástupca sťažovateľky sa k tomuto návrhu nijako nevyjadril (teda sa k nemu nepripojil) a k výsluchu sťažovateľky ani nedošlo. Neskôr potom sťažovateľka túto situáciu namietala vo svojich písomných podaniach, na ktoré krajský súd konkrétne nereagoval. Napokon sa zo skutkového hľadiska javí ako významné, že pri ustálení skutkových záverov okresný súd (a zhodne s ním aj krajský súd) z výpovede riaditeľky žalovanej (ktorej podstatný obsah síce v rozsudku uviedol) nevychádzal. Svoje závery totiž oprel najmä a predovšetkým o pracovnú zmluvu zo 17. marca 2015, a to konkrétne o časť, v ktorej bolo dojednané, že pracovný pomer bol uzatvorený na dobu určitú počas zastupovania dlhodobo práceneschopnej [REDACTED].

51. Ako na to správne poukazuje najvyšší súd, bolo síce právom sťažovateľky (resp. jej právneho zástupcu) jej výsluch ako strany konania navrhnúť, avšak takýto dôkazný návrh zo strany sťažovateľky predložený nebol. Napriek tomu mohol okresný súd jej výsluch nariadiť postupom podľa ustanovenia § 319 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého môže súd vykonať aj tie dôkazy, ktoré zamestnanec nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Neurobil tak, pretože dospel k záveru, že výsluch sťažovateľky potrebný nie je. Inými slovami, aj v prípade, v ktorom ide o „slabšiu stranu sporu“, je vecou uváženia súdu, ktoré dôkazy vykoná. Ani v týchto prípadoch nemá „slabšia strana sporu“ právo na to, aby ňou navrhovaný dôkaz bol súdom obligatórne vykonaný (tým viac v situácii, keď „slabšia strana sporu“ vykonanie určitého dôkazu vôbec nenavrhne, ako je to v tomto prípade).

52. Podľa § 195 ods. 1 časti vety pred bodkočiarkou Civilného sporového poriadku na návrh môže súd nariadiť výsluch strany o tvrdených skutočnostiach, ktoré v konaní vyšli najavo, ak ich nemožno preukázať inak.

53. Podľa názoru ústavného súdu nemožno v danom prípade namietané nevypočutie sťažovateľky ako strany konania považovať za porušenie jej označených práv. Okresný súd a krajský súd nevybočili z medzí svojej právomoci, keď v jej rámci dospeli k záveru o tom, že výsluch sťažovateľky nie je v danom prípade ako dôkaz potrebný, a to zrejme práve preto, že ani skutočnosti, ktoré vyšli najavo z výpovede riaditeľky žalovanej, pre rozhodnutie súdu významné, resp. podstatné neboli.

54. Z rovnakého dôvodu postup krajského súdu, ktorý sa písomnými námietkami sťažovateľky smerujúcimi proti obsahu výsluchu riaditeľky žalovanej a okolnostiam, za akých došlo k tomu, že ona sama vypočutá nebola, nezaoberal, nemožno považovať za porušenie jej označených práv, keďže samotné skutočnosti, ktorých sa tieto námietky týkali, riešili všeobecné súdy v súlade so zákonom.

55. V súvislosti s namietaným nedostatočným poučením sťažovateľky ako „slabšej strany sporu“ zo strany okresného súdu sa sťažovateľka sústreďuje na to, že ona osobne súdom poučená nebola, pretože sama sa pojednávaní na okresnom súde nezúčastnila a nedošlo ani k jej poučeniu písomnou formou. Poučenie prostredníctvom jej právneho zástupcu sa javí ako nepostačujúce, a to už len preto, že súdom mala byť poučená osobne ona, ale tiež preto, že právny zástupca jej obsah poučenia zo strany súdu netlmočil.

56. Ústavný súd nevidí dôvod spochybňovať záver najvyššieho súdu, podľa ktorého sťažovateľka bola o procesných právach a povinnostiach poučená s tým, že od začiatku konania bola zastúpená advokátom. Bolo vecou slobodného rozhodnutia sťažovateľky (nech už bolo motivované akokoľvek), že sa pojednávaní na okresnom súde osobne nezúčastnila. Rozhodnutie je povinnosťou súdu zisťovať (či dokonca dokazovať), akú úroveň dosahuje vzájomná komunikácia medzi stranou konania a jej právnym zástupcom (advokátom), resp. na akej úrovni a v akom rozsahu prebieha prenos informácií v internom vzťahu medzi klientom a advokátom ako jeho právnym zástupcom. V tom rozsahu, v akom okresný súd poučil prítomného právneho zástupcu sťažovateľky, treba považovať za splnenú aj poučovaciu povinnosť súdu voči sťažovateľke ako „slabšej strane sporu“.

57. Napokon sťažovateľka v rámci dôvodu prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku namieta, že najvyšší súd nesprávne považoval časť jej dovolacej argumentácie za nové prostriedky procesného útoku neprípustné v dovolacom konaní, hoci v skutočnosti išlo o také okolnosti, ktoré vyšli najavo už pred okresným súdom. Konkrétne išlo o to, že už v konaní na okresnom súde sa zistilo, že uzavretiu pracovnej zmluvy predchádzalo uzavretie dohôd o vykonaní práce, čo podľa dovolacieho tvrdenia sťažovateľky malo priamy vplyv na posúdenie rozhodujúcej žalobnej otázky, teda na to, či pracovný pomer medzi sťažovateľkou a žalovanou trvá. Okresný súd rozhodujúci o žalobe na určenie, že pracovný pomer trvá, bol povinný týmito okolnosťami, ktoré v priebehu dokazovania na okresnom súde vyšli najavo, náležite sa zaoberať a vyvodit' príslušné právne následky, čo sa však nestalo. Práve preto podľa názoru sťažovateľky v skutočnosti nešlo o uplatňovanie nových prostriedkov procesného útoku v dovolacom konaní.

58. Ústavný súd považuje záver najvyššieho súdu v uvedenom smere za dostatočný a presvedčivý. Žaloba sťažovateľky o určenie, že jej pracovný pomer trvá, bola od začiatku založená na tom, že pracovnú zmluvu uzatvorenú so žalovanou treba v skutočnosti považovať vzhľadom na neurčitost' vymedzenia doby trvania pracovného pomeru za pracovnú zmluvu uzatvorenú na dobu neurčitú. Žaloba nebola založená na tom, že uzatvoreniu pracovnej zmluvy predchádzalo uzatvorenie dohôd o vykonaní práce, ale ani na právnych dôsledkoch z toho vyplývajúcich, ktoré sťažovateľka uplatnila v dovolacom konaní. Za tohto stavu nemožno všeobecným súdom vyčítať, že postupné uzatváranie dohôd o vykonaní práce a následne pracovnej zmluvy brali ako bežné prejavy vôle sťažovateľky a žalovanej s tým, že tieto považovali za potrebné vzájomné právne vzťahy zakaždým nanovo (novou zmluvou) zadefinovať (a zároveň tým predchádzajúci právny vzťah vyplývajúci zo skoršej zmluvy ukončiť).

59. V rámci dôvodu prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a b) Civilného sporového poriadku sťažovateľka najvyššiemu súdu vyčíta, že v skutočnosti rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 77/2001, na ktoré poukazuje, nerieši tú rozhodujúcu právnu otázku, ktorú sťažovateľka v dovolaní ako zásadnú právnu otázku (dosiaľ dovolacím súdom neriešenú) v podanom dovolaní nastolila. Právny názor presadzovaný sťažovateľkou (ktorý podľa jej vedomostí dovolací súd dosiaľ nejudikoval) je založený na tom, že dojednanie trvania pracovného pomeru na dobu určitú definované tak, že pracovný pomer bude trvať po dobu potrebnú na zastupovanie dlhodobo práceneschopného iného zamestnanca, nemožno považovať v skutočnosti za pracovný pomer dojednaný na dobu určitú, pretože je celkom neisté, ako dlho by mal takýto pracovný pomer trvať. Podľa sťažovateľky treba rozlišovať v danej súvislosti medzi takým dojednaním, ktoré vymedzuje dobu trvania pracovného pomeru na čas potrebný na zastupovanie krátkodobo práceneschopného zamestnanca a dlhodobo práceneschopného zamestnanca.

60. Ústavný súd nepopiera, že formulácia, podľa ktorej sa pracovný pomer dojednáva na dobu počas trvania dlhodobej práceneschopnosti iného zamestnanca, pomerne výrazným spôsobom zvyšuje mieru neistoty oboch účastníkov pracovnoprávneho vzťahu v otázke, po ako dlhú dobu bude vlastne takýto pracovný pomer trvať, avšak nič sa tým nemení na tom, že ide o presné vymedzenie ukončenia trvania pracovného pomeru dané momentom skončenia práceneschopnosti iného zamestnanca bez ohľadu na to, že vopred nevedno, kedy sa tak stane. Správnosti takéhoto výkladu nasvedčuje aj ustanovenie § 48 ods. 4 písm. a) Zákonníka práce, podľa ktorého ďalšie predĺženie alebo opätovné dohodnutie pracovného pomeru na určitú dobu do dvoch rokov alebo nad dva roky je možné (inter alia) z dôvodu zastupovania zamestnanca počas dočasnej pracovnej neschopnosti. Zákon teda výslovne počíta s tým, že dočasná pracovná neschopnosť môže byť aj dlhodobá, pričom tým nie je vylúčená možnosť dojednania pracovného pomeru na dobu určitú, resp. výnimočného predĺženia či opakovania takéhoto dojednania. Na túto okolnosť správne poukazuje aj okresný súd.

61. Dovolacie rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 77/2001, na ktoré tento poukazuje, aj podľa názoru ústavného súdu dáva na právnu otázku nastolenú sťažovateľkou v dovolaní jednoznačnú odpoveď.

62. Sťažovateľka ďalej v podanej ústavnej sťažnosti namieta, že tá časť pracovnej zmluvy, v ktorej je vymedzená doba trvania jej pracovného pomeru so žalovanou, nie je v súlade so zákonom o štátnom jazyku. Z argumentácie sťažovateľky nevyplýva, ako by podľa jej názoru mala inkriminovaná veta znieť tak, aby bola v súlade so zákonom o štátnom jazyku.

63. Podľa názoru ústavného súdu posudzovanie zmluvného textu optikou zákona o štátnom jazyku nie je pri výklade obsahu právneho úkonu, ktorý bolo potrebné zo strany všeobecných súdov posúdiť, relevantné. Obsah právneho úkonu je potrebné vyložiť nie z pohľadu zákona o štátnom jazyku, ale z pohľadu interpretačných pravidiel formulovaných zákonom, judikatúrou a právnou náukou.

64. Napokon sťažovateľka vytyka najvyššiemu súdu, že ju zaviazal na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu v prospech žalovanej, a to aj napriek tomu, že v dovolaní poukazovala na dôvody hodné osobitného zreteľa, na základe ktorých podľa jej názoru nemala byť na náhradu trov konania zaviazaná, a to ani v prípade jej neúspechu v dovolacom konaní.

65. Ústavný súd konštatuje, že hoci sťažovateľka skutočne v podanom dovolaní poukazovala na dôvody hodné osobitného zreteľa v súvislosti s náhradou trov konania pre prípad jej neúspechu v dovolacom konaní, najvyšší súd túto časť jej argumentácie vôbec nevzal na vedomie a nijako sa ňou nezaoberal (tým menej vysporiadal). Z tohto hľadiska sa odôvodnenie výroku uznesenia najvyššieho súdu o náhrade trov dovolacieho konania javí ako zjavne nedostačujúce.

66. Z uznesenia okresného súdu č. k. 6 Cpr 8/2016-440 z 22. októbra 2019 možno zistiť, že náhrada trov dovolacieho konania, na ktorú bola sťažovateľka zaviazaná, predstavuje celkom sumu 198,29 eur, pričom ide o náhradu trov právneho zastúpenia žalovanej v dovolacom konaní za dva úkony právnych služieb advokáta spolu s režijným paušálom a daňou z pridanej hodnoty.

67. Za daného skutkového stavu ústavný súd konštatuje, že v uvedenej časti ide o relatívne nepatrnú (bagatelnú) sumu, na zaplatenie ktorej bola sťažovateľka v dôsledku uznesenia najvyššieho súdu okresným súdom zaviazaná.

68. Podporne možno poukázať na ustanovenie § 422 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku, podľa ktorého dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa nepríhliada.

69. Vychádzajúc z uvedených skutočností, nemožno považovať mieru porušenia práv sťažovateľky nedostatočným odôvodnením dovolacieho uznesenia najvyššieho súdu týkajúceho sa výroku o náhrade trov dovolacieho konania za takú, aby to opodstatňovalo zásah ústavného súdu do tohto výroku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. apríla 2021

Peter Molnár
predseda senátu